

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

ქუთაისის უნივერსიტეტი

საზოგადოებრივ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

დამტკიცებულია აკადემური საბჭოს სხდომაზე,
ოქმი № 2, 22 თებერვალი, 2018 წ.

რექტორი:

დ. თვალთვაძე

ს ა ბ ა კ ა ლ ა ვ რ ო პ რ ო გ რ ა მ ა

ბიზნესის ადმინისტრირება

პროგრამის ხელმძღვანელი:

ასისტენტ პროფესორი რობერტ კამლაძე

ქუთაისი 2018

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება:

ბიზნესის ადმინისტრირება

უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური:

ბაკალავრიატი

საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი:

აკადემიური

სწავლების ენა:

ქართული

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია:

ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრი

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობაა სრული ზოგადი განათლების ატესტატი, ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე ქართული ენის, ზოგადი უნარების, ნებისმიერი უცხო ენისა და ნებისმიერი მეოთხე არჩევითი საგნის წარმატებით ჩაბარება და ქუთაისის უნივერსიტეტის სტუდენტის სტატუსის მოპოვება.

სფეროს აღწერა და პროგრამის აქტუალობა:

საქართველოში საბაზრო ეკონომიკის ჩამოყალიბების კვალდაკვალ ორგანიზაციათა ეფექტიანობის ამაღლების მიზნით ძალიან მნიშვნელოვანია ბიზნესისათვის პროფესიონალი კადრების მომზადება.

ბიზნეს-განათლების პროგრამების ამოცანას წარმოადგენს იმ ადამიანების პროფესიონალური განათლება და მომზადება, რომლებიც საბაზრო ეკონომიკის პირობებში ქმნიან, ხელს უწყობენ და მართავენ ორგანიზაციებსა და მიზნად ისახვენ ეფექტიანობის და/ან მოგების მიღებას, მათთვის მისაღები შემოსავლიანობის, ვადიანობისა და რისკიანობის პირობებში. ამდენად მაღალკვალიფიციური, ეთიკური და სტრატეგიულად მოაზროვნე კადრების მომზადებით ჩვენ ვცდილობთ ხელი შევუწყოთ საქართველოში ცივილიზებული, კონკურენტუნარიანი ბიზნესის ჩამოყალიბებას, ე.ი. ქვეყნის ძლიერების და განვითარების საფუძვლის შექმნას.

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით:

ქუთაისის უნივერსიტეტში

1 კრედიტი = 25 ასტრონომიული სთ.

საბაკალავრო პროგრამის მთლიანი მოცულობა 240 კრედიტი, მათ შორის:

- პროგრამის ზოგადი ნაწილი (საუნივერსიტეტო საგნების მოდული) - 55 კრედიტი, მათ შორის არჩევითი - 10 კრედიტი
- ძირითადი პროგრამა - 125 კრედიტი, მათ შორის არჩევითი მოდულების - 25 კრედიტი
- თავისუფალი კომპონენტები - 60 კრედიტი

პროგრამის სტრუქტურა

უნივერსიტეტის მიერ ჩატარებული შრომის ბაზრის კვლევის შედეგებმა მოგვცა საშუალება შეგვექმნა ბაზრის მოთხოვნებთან მაქსიმალურად ადაპტირებული საგანმანათლებლო პროგრამა. პროგრამის მოქნილი დიზაინი საშუალებას აძლევს სტუდენტებს შექმნან საკუთარი, ინდივიდუალური სასწავლო პროგრამა თავიანთი სურვილებისა და მისწრაფებების გათვალისწინებით და ძირითადი კვალიფიკაციის პარალელურად მიიღონ მათი ინტერესების შესაბამისი დამატებითი ცოდნა თავისუფალი კრედიტების არჩევის გზით, რაც მათ სასწავლო პროცესს კიდევ უფრო საინტერესოსა და მოქნილს გახდის.

პროგრამის სავალდებულო კომპონენტს შეადგენს სასწავლო პრაქტიკა, რომელიც საშუალებას აძლევს სტუდენტებს პრესტიჟულ პროფილურ დაწესებულებებში, მაღალკვალიფიციური კადრების ზედამხედველობით გამოიმუშაონ პროფესიული მუშაობის უნარ-ჩვევები.

საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი:

- მოამზადოს ისეთი სპეციალისტი, რომელიც შეძლებს ბიზნეს-პროცესების კრიტიკულ გააზრებას და რომელსაც საფუძვლიანად ექნება შესწავლილი ბიზნეს საქმიანობის თეორიული და პრაქტიკული ასპექტები;
- განავითაროს სტუდენტის შესაძლებლობები იფიქროს, წეროს და ისაუბროს ეფექტურად და კრეატიულად;
- განუვითაროს სტუდენტს სოციალურ, ეთიკურ და მორალურ ფასეულობათა პატივისცემა, რომლებზეც არის დაფუძნებული საზოგადოების ურთიერთობა ინდივიდებთან და პირიქით;
- განუვითაროს სტუდენტს როგორც ანალიტიკური აზროვნების, გადაწყვეტილების მიღების და კომუნიკაციის უნარები, ასევე საკუთარი თავის ნდობა, პასუხისმგებლობა და თვითგანათლების უნარი;
- შეუქმნას სტუდენტს ყველა პირობა აკადემიური და კარიერული წინსვლისათვის;

წარმოდგენილი პროგრამის ამოცანაა სწავლებისა და სწავლის პროცესის ისეთი ორგანიზება, რომელიც გაითვალისწინებს და დაეყრდნობა შრომის ბაზრის მოთხოვნებს, სტუდენტების მისწრაფებებსა და სურვილებს და ორიენტირებული იქნება ძირითადი პროგრამის (მ.შ. არჩეული მოდულების) შესაბამის შედეგებზე.

სწავლის შედეგები და კურსდამთავრებულთა კომპეტენციები:

სწავლის შედეგად ითვლება კომპეტენციების ერთობლიობა, რომლითაც განისაზღვრება, თუ რა უნდა იცოდეს, ესმოდეს, და რისი გაკეთება უნდა შეეძლოს სტუდენტს/კურსდამთავრებულს ამ ცოდნის გამოყენებით სასწავლო პროცესის, თუ მისი ცალკეული ეტაპის, დასრულების შედეგად.

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის დასრულების შედეგად სტუდენტს ჩამოუყალიბდება შემდეგი კომპეტენციები:

ცოდნა და გაცნობიერება

აქვს ბიზნესის სფეროს ფართო ცოდნა, რომელიც მოიცავს თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას. ასევე აქვს უნარი, მოახდინოს ბიზნესის სფეროს კომპლექსური საკითხების გაცნობიერება. კერძოდ, კურსდამთავრებული:

- ფლობს ბიზნესისა და მენეჯმენტის საფუძვლებს. გააჩნია ორგანიზაციის, მისი გარემოსა და მათი მართვის თეორიების, კონცეფციებისა და ძირითადი პრინციპების ცოდნა;
- გააჩნია ბიზნესის ფუნქციონალური სფეროების: ზოგადი მენეჯმენტის, პროექტების მართვის, მარკეტინგისა და გაყიდვების, კადრების მართვის, ფინანსებისა და ფულის მიმოქცევის, გადასახადების, ფინანსური და მმართველობითი აღრიცხვის საბაზისო ცოდნა და აცნობიერებს მათ ურთიერთზემოქმედებას;
- იცნობს უმნიშვნელოვანეს ფინანსურ, საბანკო-საკრედიტო და სადაზღვევო კატეგორიებს, რითაც შეიქმნის მყარ საფუძველს მომავალი თეორიული ცოდნისა და პროფესიული უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება-განვითარებისათვის;
- აცნობიერებს მენეჯმენტის გლობალურ როლსა და მიზნებს ორგანიზაციაში;
- ფლობს სათანადო ტერმინოლოგიასა და ბიზნესის სფეროში მუშაობის რაოდენობრივ და სტატისტიკურ მეთოდებს;
- გააჩნია ცოდნა ორგანიზაციების ნაციონალური და გლობალური ეკონომიკური გარემოს შესახებ;
- ფლობს ცოდნას სოციალური ფსიქოლოგიის საბაზისო ცნებების, ძირითადი პროცესების და საკვანძო საკითხების შესახებ;
- გაცნობიერებული აქვს თანამედროვე პირობებში ბიზნეს სამართლის მნიშვნელობა და იცნობს მის ძირითად საფუძვლებს.

არჩევითი მოდულები:

• მენეჯმენტი

ფლობს ცოდნას ორგანიზაციული ქცევის ინდივიდუალური და ჯგუფური ასპექტების, ეფექტური მენეჯმენტის, მოტივაციისა და ლიდერობის კონცეფციების, ორგანიზაციებში ძალაუფლებისა და პოლიტიკის, ორგანიზაციული კულტურისა და ცვლილებების შესახებ. შესწავლილი აქვს ინოვაციური მენეჯმენტის მეთოდოლოგიური საფუძვლები, ინოვაციური საქმიანობის რეგიონული ასპექტები, ინოვაციების პროცესში მონაწილე სტრუქტურები, ინოვაციური მენეჯმენტის პრაქტიკაში გამოყენების მეთოდები, საწარმოში საინოვაციო საქმიანობის ორგანიზაციის საკითხები და კონკურენტუნარიანობა. აგრეთვე, სიახლეების შექმნისა და დანერგვის მართვის საკითხები. გაცნობიერებული აქვს, რომ ფირმებს შორის კონკურენციაში შეიძლება გაიმარჯვოს მხოლოდ პროდუქციის განახლებითა და სიახლეების დანერგვით დაინტერესებულმა კომპანიებმა. აცნობიერებს ხარისხის მართვის მნიშვნელობას ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობის ამაღლებაში, იცის ხარისხის უზრუნველყოფის მეთოდოლოგია.

გაცნობიერებული აქვს ლოჯისტიკის ეფექტიანი მენეჯმენტის მნიშვნელობა და იცის მისი აგების პრინციპები. საბაზისო დონეზე ფლობს კონფლიქტებისა და მოლაპარაკებების მართვის ხელოვნებას.

- **ფინანსები**

აცნობიერებს საბანკო-საკრედიტო ურთიერთობათა სპეციფიკას, იყენებს შესაბამის ინსტრუმენტებს და ორგანიზაციის სტრუქტურულ მახასიათებლებს. იცის ინვესტიციურ ურთიერთობათა სპეციფიკა და შესძლებს მათ განსხვავებას სხვა ფინანსური ურთიერთობებისაგან. ასევე იცის დაზღვევის და გადაზღვევის ძირითადი პრინციპები, ფინანსური და პასუხისმგებლობის რისკების დაზღვევის საფუძვლები, სადაზღვევო რეზერვების, ფონდების შექმნისა და გამოყენების ძირითადი პრინციპები. გაცნობილია ქვეყანაში მოქმედ დაზღვევის მარეგულირებელ სამართლებრივ ბაზას, ერკვევა თანამედროვე კრიპტოვალუტების და ბლოკჩეინების არსსა და დანიშნულებაში.

- **საბუღალტრო აღრიცხვა**

გარკვეულია ეკონომიკური ანალიზის საფუძვლებში და გაცნობიერებული აქვს ეკონომიკური ანალიზის მნიშვნელობა საწარმოს ეკონომიკური რესურსების ეფექტიანად გამოყენების შიგა ფარული რეზერვების მოძიებაში. იცის სპეციალიზებული ელექტრონული პროგრამების გამოყენება ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოებისათვის.

იცნობს საბანკო დაწესებულებებში და საბიუჯეტო ორგანიზაციაში შესაბამისი სახელმწიფო სტანდარტების მოთხოვნების დაცვით ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოებების წესებს, აუდიტის ჩატარების თეორიულ და პრაქტიკულ ასპექტებს, აუდიტის ფორმებს თანამედროვე პირობებში, ასევე აუდიტორული დასკვნის სახეებს და სტრუქტურას.

- **მარკეტინგი**

იცის: მომხმარებელთა ქცევის ფუნდამენტალური პრინციპები; მომხმარებლის მიერ გადაწყვეტილების მიღების პროცესის ეტაპები; მომხმარებელთა მოთხოვნილებების ტიპები; ოჯახისა და საოჯახო მეურნეობის სამომხმარებლო ქცევის მნიშვნელობა; მომხმარებლის ქცევის, კომუნიკაციების, დაგეგმვის, ამოცანების დასახვისა და ბიუჯეტირების, ასევე მარკეტინგული კომუნიკაციების პროგრამის შედგენის პრინციპები; მარკეტინგული კვლევის პროცესის ეტაპები; მარკეტინგული კვლევის გეგმის შემუშავების წესი; მარკეტინგული კვლევის ჩატარების მეთოდები; კვლევის ანკეტების შემუშავების პრინციპები, კვლევის ეთიკა; გაყიდვების მენეჯმენტის მართვის მექანიზმები, სავაჭრო და ტექნოლოგიური პროცესების არსი და მისი ორგანიზაციის პრინციპები; ციფრული მარკეტინგის სისტემები და გამოყენების თავისებურებები; როგორ მართოს კლიენტებთან ურთიერთობები სერვისული მომსახურების პროცესში და ა.შ.

გაცნობიერებული აქვს მარკეტინგული კვლევების როლი და მნიშვნელობა ბიზნესში.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

შეუძლიათ ბიზნესის სფეროსათვის დამახასიათებელი და ასევე ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენება პრობლემების გადასაჭრელად, კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის განხორციელება წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად. კურსდამთავრებულები შეძლებენ:

- სხვადასხვა მოვლენის თუ ფენომენის სოციალურ-ფსიქოლოგიური ასპექტების გაანალიზებასა და შეფასებას, ურთიერთთანამშრომლობას, საკუთარი პოზიციის შემუშავებას და ა.შ.
- შეისწავლონ ორგანიზაციის ფუნქციები და მასზე მოქმედი ძირითადი კომპონენტების ზეგავლენის ეფექტები, გაიგონ თუ როგორ არიან ისინი ურთიერთდამოკიდებული და როგორ ზემოქმედებენ ერთმანეთზე;
- გაერკვნენ და მიიღონ უშუალო მონაწილეობა საფინანსო-საბანკო ურთიერთობებში.
- აღწერონ ბიზნეს საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები, თავისებურებები და პერსპექტივები, ურთიერთობა რისკსა და პოტენციურ მოგებას შორის ბაზრებზე შესვლის დროს;
- დასახონ გზები ფირმის მიერ არასასურველი მოვლენების შედეგების განეიტრალებისათვის, კონფლიქტების აღკვეთისათვის;
- მონაწილეობა მიიღონ ბიზნეს გეგმის ფინანსური ნაწილის შედგენასა და რეალიზაციაში;
- გაანალიზონ ბიზნესორგანიზაციის საქმიანობა, მოტივირების თეორიები; ფინანსური გეგმები, ბიუჯეტი, საქმიანობის შედეგები და ა.შ;
- იმსჯელონ ფინანსურ ურთიერთობათა განვითარების სპეციფიკის, მათთვის დამახასიათებელი გამოვლენის ფორმების, ძირითადი ტენდენციების და სამომავლო პერსპექტივების შესახებ, ქვეყნის შიგნით და მის ფარგლებს გარეთ;
- კორპორაციათა მოგების გაანგარიშება, კორპორაციათა ურთიერთობის წარმართვა საბიუჯეტო სისტემასთან, ფინანსურ ინსტიტუტებთან და ა.შ. წინასწარ განსაზღვრული წესებისა და მითითებების შესაბამისად;
- ბიზნეს სამართლის ნორმების ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება; ბიზნეს სამართლის პრობლემატური საკითხების იდენტიფიცირება და მათი გადაწყვეტისათვის ნორმატიული საფუძვლების მოძიება;
- დაბეგვრასთან დაკავშირებული საკითხების სწორი ინტერპრეტირება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით.

კურსდამთავრებულს გამომუშავებული ექნება:

- ორგანიზაციაში პროცესების მართვის ძირითადი უნარები: პროცესების იდენტიფიცირება. ეფექტიანობის გაზომვა, ბიზნეს-პროცესის მონაწილეების განსაზღვრა და სხვა;
- ძირითადი მარკეტინგული უნარები: მარკეტინგული მონაცემების მოგროვება, ანალიზი, ბაზრის შესაძლებლობების განსაზღვრა და შესაბამისი ქმედებების განხორციელება და სხვა;
- ძირითადი ფინანსური უნარები: ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება და მისი შედეგების წარდგენა, ფინანსური დოკუმენტების მომზადება და ინტერპრეტაცია, ფინანსური ინფორმაციის ანალიზი, ბიუჯეტის მომზადება და სხვა;
- პროექტების მართვის უნარი: მიზნის ფორმულირება; მიზნების, ამოცანებისა და შედეგების ურთიერთკავშირის განსაზღვრა; დროითი ჩარჩოების დაგეგმვა და მართვა; პასუხისმგებლობის ფარგლებში ამოცანების მართვა; შესაბამისი რესურსების განსაზღვრა და მართვა და სხვა;
- ოპერატიულ და ტაქტიკურ დონეზე გადაწყვეტილების მიღების უნარი. გადაწყვეტილების მიღების მიზნების და კრიტერიუმების ფორმულირების უნარი;

არჩევითი მოდულები:

- **მენეჯმენტი**

კურსდამთავრებულები შეძლებენ ჩამოაყალიბონ და შეაფასონ ორგანიზაციული სტრუქტურა; შეარჩიონ ინოვაციური სტრატეგიები; მონაწილეობა მიიღონ საწარმოო პროცესისა და საქონლის გასაღების ლოჯისტიკურ დაგეგმვაში, მომხმარებელთა მომსახურების პროცესებისა და გამყიდველთა პერსონალის მართვაში. ასევე შეუძლიათ სწორი მოტივატორების შერჩევა, პერსონალთან ურთიერთობის სწორად მართვა, თანამშრომლების ქცევაზე ზეგავლენა ორგანიზაციაში უახლესი მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენებით.

- **ფინანსები**

კურსდამთავრებულებს შეუძლიათ: თეორიული ცოდნის პრაქტიკულ სიტუაციებში გამოყენება, პრობლემათა იდენტიფიცირება და დაძლევა საბანკო-საკრედიტო სფეროში; შეარჩიონ რამდენიმე ინვესტიციური ვარიანტიდან საუკეთესო, მიიღონ ოპტიმალური გადაწყვეტილება; შეადგინონ ბიზნეს გეგმა და ჩამოაყალიბონ მოქმედების სამომავლო სტრატეგია; მოახდინონ შემოსავლების დივერსიფიცირება და ხარჯების ოპტიმიზება; გათვალონ ინვესტიციების მოცულობა, რომელიც მომავალში მათთვის სასურველ მიმდინარე შემოსავლიანობას უზრუნველყოფს; ჩამოაყალიბონ და განმარტონ სადაზღვევო კომპანიების მთავარი ფინანსური მაჩვენებლები; სადაზღვევო საქმიანობის მაკრო და მიკრო ეკონომიკური მნიშვნელობი და ა.შ.

- **საბუღალტრო აღრიცხვა**

კურსდამთავრებულებს შეუძლიათ: პრაქტიკული საქმიანობის მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად განხორციელება, საბაჟო-საგადასახადო მონაცემების ანალიზის გაკეთება, გრაფიკების, სქემების, დიაგრამების და ცხრილების აგება; ბიუჯეტის წაკითხვა და გაანალიზება; ფინანსური აღრიცხვის წარმოება საერთაშორისო სტანდარტების და ეროვნული კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად, მმართველობითი აღრიცხვის წარმოება, საბანკო და საბიუჯეტო ორგანიზაციების აქტივების, ვალდებულებების, კაპიტალის მოძრაობის აღრიცხვა პირველადი დოკუმენტებით და ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმით; დანახარჯების კლასიფიცირება ფუნქციონალური და ეკონომიკური დანიშნულების მიხედვით და მათი აღრიცხვა; ბუღალტრული აღრიცხვის რეგისტრების წარმოება; საბიუჯეტო ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში შეტანილი ინფორმაციის წაკითხვა და გაანალიზება; აუდიტორული შემოწმების დაგეგმვის, ჩატარების და დასკვნის მომზადების პროცესში მონაწილეობის მიღება, მათ შორის, აუდიტორული შემოწმების სამუშაო ჯგუფის შემადგენლობაში კონკრეტული ამოცანების შესრულება გარიგების პარტნიორის საერთო კოორდინაციის ქვეშ; საბუღალტრო აღრიცხვის ელექტრონული პროგრამების გამოყენება.

- **მარკეტინგი**

კურსდამთავრებულებს შეეძლება: ბრენდინგის სტრატეგიის შემუშავება; ბრენდის იმიჯის ჩამოყალიბება; ინტეგრირებული მარკეტინგული კომუნიკაციების პროგრამის შემუშავება, მასტიმულირებელი კომუნიკაციების სტრატეგიების შემუშავება პროდუქტისა და მომსახურების რეალიზაციისათვის, ფირმის პოზიტიური იმიჯის და დამოკიდებულების დამკვიდრებისათვის; ეფექტიანი სარეკლამო კამპანიის ფორმირება, ინტერნეტ-სივრცეში მარკეტინგული საქმიანობის განხორციელება; მომხმარებელთა ქცევის პროგნოზირება; მომხმარებელთა ქცევის შესასწავლად კვლევის ჩატარება, პრობლემის დასმა და გადაწყვეტის შესაბამისი გზების დასახვა, მიღებული გადაწყვეტილების ეფექტურობის ახსნა;

დასკვნის უნარი

კურსდამთავრებულებს შეუძლიათ: ბიზნესის სფეროსათვის დამახასიათებელი სტატისკური და ეკონომიკური ინფორმაციის შეგროვებისა და კრიტიკული ანალიზის საფუძველზე დასაბუთებული დასკვნების ჩამოყალიბება; გააჩნიათ თვითანალიზისა და თვითკრიტიკული აზროვნების უნარი და მათ საფუძველზე სათანადო შეფასებებისა და დასკვნების გაკეთების უნარი.

კომუნიკაციის უნარი

კურსდამთავრებულებს ჩამოყალიბებული აქვთ **მშობლიურ (ქართულ) და უცხო ენაზე** გამართული კომუნიკაციის უნარი, კერძოდ შეუძლიათ:

- მშობლიურ ენაზე: იდეების, არსებული პრობლემებისა და გადაჭრის გზების შესახებ დეტალური ანგარიშის მომზადება და ინფორმაციის სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის ზეპირად და წერილობითი ფორმით გადაცემა; შესაბამისი დარგის სპეციალისტებთან დისკუსიაში მონაწილეობის მიღება; რეფერატული სახის შრომის მომზადება; საქმიანი დოკუმენტების შედგენა ბიზნეს ტერმინოლოგიის გამოყენებით;
- ერთ-ერთ ევროპულ ენაზე (ინგლისური, ფრანგული, გერმანული) კომპლექსური საკითხის/კითხვის ფორმულირება/ ჩამოყალიბება, როგორც წერილობით, ასევე ზეპირად წარდგენა/პრეზენტაცია; გაიგონ კონკრეტული და აბსტრაქტული თემების მქონე რთული ტექსტების არსებითი შინაარსი; თავისი სპეციალობის სფეროში საქმიანი დისკუსიის წარმართვა; სპონტანური და შეუფერხებელი საუბარი, ნორმალური დიალოგის წარმართვა ენის მატარებელთან ორივე მოსაუბრის მხრიდან დიდი ძალისხმევის გარეშე; დამოუკიდებლად და სწრაფად ერთ-ერთ ევროპულ ენაზე სხვადასხვა თემებზე დაწერილი ტექსტების კითხვა.

საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება:

პროგრამის კურსდამთავრებული იცნობს და თავისუფლად იყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს, შეუძლია ელექტრონულ დოკუმენტებთან, ელექტრონულ ცხრილებთან, პრეზენტაციებთან და მონაცემთა ბაზებთან მუშაობა.

სწავლის უნარი

კურსდამთავრებულებს შეუძლიათ საკუთარი სწავლის პროცესის თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად შეფასება, შემდგომი სწავლის საჭიროებების დადგენა, დამოუკიდებლად, ლიტერატურის გამოყენებით ცოდნის ამაღლება და აღნიშნულ სფეროში უახლესი მიღწევების გაცნობა, დამოუკიდებლად მუშაობა დარგობრივ, სასწავლო და სამეცნიერო ლიტერატურასთან.

ღირებულებები

მონაწილეობს ბიზნესის სფეროსა და საზოგადოდ ეთიკური ღირებულებების ფორმირების პროცესში და ისწრაფვის მათ დასამკვიდრებლად; პატივს სცემს მრავალფეროვნებას, შეუძლია პროფესიულ კონტექსტში მოლაპარაკებაში და კონფლიქტების მოგვარებაში მონაწილეობა; მონაწილეობს ჯგუფური გადაწყვეტილებების შემუშავებაში, ახდენს ენთუზიაზმისა და ინიციატივის დემონსტრირებას, ეფექტურად ურთიერთობს სამუშაო/სასწავლო ჯგუფში, გამომუშავებული აქვს იმ ეთიკური პრობლემების ამოცნობის, გააანალიზების, შესაბამისი გადაწყვეტილებების შერჩევისა და დაცვის უნარი, რომელსაც ადგილი აქვს

საფინანსო სისტემაში, საბუღალტრო აღრიცხვაში, ადამიანური რესურსების მენეჯმენტსა და მარკეტინგში; აცნობიერებს სამართლებრივი, ეთიკური და კროსკულტურული პასუხისმგებლობის როლს ორგანიზაციაში და საზოგადოებაში.

დასაქმების სფეროები

ბიზნესის ადმინისტრირების კვალიფიკაცია მთელს მსოფლიოში ყველაზე უნივერსალური და პერსპექტიულია კარიერული წინსვლის თვალსაზრისით. ბიზნესი - დიდი თუ მცირე, სახელმწიფო თუ კერძო, ყველა ქვეყნის ეკონომიკის ღერძია, ხოლო სწორი არჩევანი განათლების მიღებისას გზას გაუხსნის კურსდამთავრებულებს წარმატებისკენ ამ სამყაროში. უსასრულოა ჩამონათვალი იმ სფეროებისა, რომლებშიც მათ შეუძლიათ წარმართონ საკუთარი საქმიანობა: ენერგეტიკა, ჯანდაცვა, ფარმაცოლოგია, ტექნოლოგია, სარეკლამო საქმე, ფინანსები და სხვა მრავალი. ბიზნესის რომელი ასპექტიც არ უნდა აინტერესებდეთ, უთუოდ შეძლებენ იპოვონ სამუშაო, რომელიც მათი შესაძლებლობების მაქსიმალურად წარმოჩენის საშუალებას მისცემთ. ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხი დაეხმარებათ დაიკავონ პოზიციები ნებისმიერი საწარმოს მართვის ქვედა და საშუალო დონეებზე საჯარო თუ კერძო სექტორებში; ბიზნეს და არასამთავრობო ორგანიზაციებში, სხვადასხვა ფინანსურ ინსტიტუტსა და უმაღლეს სასწავლო დაწესებულებაში და ა.შ. მათ შორის: კომპანიის დირექტორატის ოფისებში, ოპერაციულ მენეჯმენტში, მარკეტინგსა და გაყიდვებში, კადრების მართვაში, ფინანსებში, ბუღალტერიაში, ადმინისტრაციაში, მართვის საინფორმაციო სისტემებსა და ბიზნესის სხვა ფუნქციონალურ სფეროებში.

სწავლების მეთოდები

პროგრამით დაგეგმილი სწავლის შედეგების მიღწევისათვის გამოყენებული იქნება სწავლებისა და სწავლის თანამედროვე მეთოდები, რაც დეტალურად გაწერილია უნივერსიტეტის დიდაქტიკურ კონცეფციასა და საგნების სილაბუსებში. დამოუკიდებელი, კონკურენტული და თანამშრომლობითი სწავლების გზით სტუდენტთა ინტერაქციის ორგანიზება, მათი მიზანმიმართული ვარირებით სასწავლო პროცესის დაგეგმვა განაპირობებს მოტივაციის ამაღლებას, ცოდნის ათვისების ეფექტიანობას და სოციალური უნარ-ჩვევების განვითარებას. ამასთან ერთად, სასწავლო პროცესის დაგეგმვაც უფრო მრავალფეროვნად, სახალისოდ, საინტერესოდ (ცოდნის ათვისების ხარისხი, კრიტიკულად გააზრება) და მრავლისმომცველად (უნარ-ჩვევების გამომუშავება, მეტი ინფორმაციის დაფარვა) შეიძლება. ტრადიციული ლექციების კვალდაკვალ გამოყენებულ იქნება პრაქტიკული მეცადინეობები, სამუშაო ჯგუფები, პროექტები, შემთხვევების ანალიზი და სწავლების სხვა აქტიური მეთოდები. თეორიისა და პრაქტიკის ინტეგრაცია უნდა განხორციელდეს შესაბამის ბიზნეს-კომპანიაში პრაქტიკის გავლით, კომპანიაში ვიზიტებით და ასევე პრაქტიკოსი მენეჯერების სასწავლო პროცესში მონაწილეობით.

შეფასება

შეფასება არის საგნის, მოვლენის ან პროცესის შესაბამისობის განსაზღვრა წინასწარ დადგენილ კრიტერიუმებთან. შეფასების საშუალებით უნდა დადგინდეს სტუდენტის მიღწევების შესაბამისობა პროგრამით დასახულ შედეგებთან, ამ მიზნით გამოყენებულ იქნება შეფასების ისეთი კრიტერიუმები, რომელთა მეშვეობითაც შესაძლებელია იმის დადგენა, რომ სტუდენტმა განავითარა ის უნარები, რომელიც აუცილებელია ბიზნესკონტექსტში პრობლემების გადასაჭრელად, შეუძლიათ თუ არა წანამდგრებისა და პირობების ფორმულირება, კვლევის საკითხის დასმა, ანალიზი, დასკვნებისა და რეკომენდაციების ჩამოყალიბება. შეუძლიათ თუ არა შესაბამისი ინსტრუმენტების გამოყენება, საკუთარი საქმის ორგანიზება და თავისი შედეგებისა და რეკომენდაციების გადაცემა და არგუმენტირება/დაცვა. შეფასება უნდა იყოს, როგორც შემაჯამებელი ხასიათის, ასევე მაფორმირებელი (უკუკავშირის მიმცემი).

შეფასების მიზანია ხარისხობრივად განსაზღვროს სტუდენტის სწავლის შედეგები აკადემიური პროგრამის მიზნებთან და პარამეტრებთან მიმართებით.

სწავლის შედეგის მიღწევის დონე ფასდება შეფასების ფორმებით - შუალედური შეფასებით და დასკვნითი შეფასებით, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას; შეფასების ფორმები შეიცავს შეფასების კომპონენტებს – შეფასების ფორმების ნაწილი, რომელიც განსაზღვრავს სტუდენტის ცოდნის ან/და უნარის ან/და კომპეტენციების შეფასების ხერხს/ხერხებს, რომელიც შეიძლება აერთიანებდეს შეფასების ერთგვაროვან მეთოდებს (ზეპირი/წერიტი გამოცდა, ზეპირი/წერიტი გამოკითხვა, აუდიოვიზუალური ნაწარმოების შექმნა, სპექტაკლი, პრაქტიკული/თეორიული სამუშაო და სხვ.);

შეფასების მეთოდი – საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტში განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევის შესაფასებლად გამოსაყენებელი საშუალება/საშუალებები (ტესტი, ესე/ესეი, დემონსტრირება, პრეზენტაცია, დისკუსია, აუდიოვიზუალური ნაწარმოების წარმოდგენა, პრაქტიკული/თეორიული დავალების შესრულება, სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, დისკუსიაში მონაწილეობა, კაზუსის ამოხსნა, იმიტირებულ პროცესში მონაწილეობა, ობიექტურად სტრუქტურირებული კლინიკური გამოცდა და სხვ.);

შეფასების ფორმებია - შუალედური შეფასება (ერთჯერადი ან მრავალჯერადი) და დასკვნითი შეფასება, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას;

შუალედური შეფასება (ერთჯერადი ან მრავალჯერადი) – 60 ქულა;

დასკვნითი შეფასებისათვის გამოიყენება დასკვნითი გამოცდა - 40 ქულა.

სასწავლო კურსის სწავლის შედეგის მიღწევის დონის შეფასების უდიდესი შესაძლებელი ქულაა 100 ქულა, აქედან დასკვნით შეფასებაზე მოდის 40 ქულა, შუალედურ შეფასებაზე - 60 ქულა, საიდანაც 30 ქულა არის შუალედური გამოცდით შეფასების უდიდესი შესაძლებელი ქულა, ხოლო დარჩენილი 30 ქულა კი შუალედური

შეფასების სხვა კომპონენტების (პერიოდული გამოკითხვების და ინდივიდუალური სამუშაოს) შეფასების უდიდესი შესაძლებელი ქულების ჯამი.

მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი სასწავლო კომპონენტებით სწავლის შედეგის მიღწევის დონის დასკვნითი შეფასებისთვის განისაზღვრება 16 ქულით, ხოლო შუალედური შეფასების ფორმისათვის (შუალედური გამოცდა და შუალედური შეფასების ყველა სხვა კომპონენტები ერთად – 25 ქულით.)

შეფასების სისტემა

სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება 100 ქულის ტოლია. შეფასების სისტემა ითვალისწინებს:

ა) ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

(A) ფრიადი – შეფასების 91-100 ქულა;

(B) ძალიან კარგი – მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;

(C) კარგი – მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;

(D) დამაკმაყოფილებელი – მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;

(E) საკმარისი – მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა.

ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

(FX) ვერ ჩააბარა – მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

(F) ჩაიჭრა – მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში, FX-ის მიღების შემთხვევაში დამატებითი გამოცდა დაინიშნება დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში.

სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში.

დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასების გათვალისწინებით საგანმანათლებლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში 0-50 ქულის მიღების შემთხვევაში, სტუდენტს უფორმდება შეფასება F-0 ქულა.

ქუ-ში საბაკალავრო პროგრამა დასრულებულად ითვლება, თუ სტუდენტმა მოაგროვა პროგრამით გათვალისწინებული კრედიტები და წარმატებით დაიცვა საბაკალავრო ნაშრომი.

GPA გამოთვლის წესი

GPA	ქულა
4.0	91%-ზე მაღალი
3.7	85 - 91%
3.3	81 - 84.9%
3.0	75 - 80.9 %
2.7	71 - 74.9%
2.3	61 - 70.9%
2.0	51 - 60.9%
1.7	41 -50.9%
1.3	30 - 39.9%
1.0	20 -29.9%
0.0	0.0 -19.9%

GPA ინდივიდუალური კურსისთვის:

GPA-ს მინიჭება ყოველი ინდივიდუალური სასწავლო კურსისათვის ხდება ზემოთ მოყვანილი ცხრილის საფუძველზე, მაგალითად თუ სტუდენტმა მიიღო 88 ქულა, მაშინ მისი GPA არის 3.7.

როგორ გამოითვლება კუმულატიური (დაგროვილი) GPA?

სემესტრის ან სასწავლო წლის ბოლოს სტუდენტის კუმულატიური GPA გამოითვლება ფორმულით.

კუმულატიური GPA = საერთო ქულათა ჯამი / ათვისებული კრედიტების ჯამი

საერთო ქულა = **ინდივიდუალური GPA X კურსის კრედიტი**

მაგალითად, ვთქვათ, აიღეთ ორი 3 კრედიტიანი სასწავლო კურსი და მათში შესაბამისად მიიღეთ 88 ქულა (GPA 3.7) და 78 ქულა (GPA 3.0), მაშინ კუმულატიური GPA ამ ორი კურსისთვის იქნება:

$$\text{საერთო ქულათა ჯამი} = (3.7 \times 3\text{კრ.}) + (3.0 \times 3\text{კრ.}) = 11.1 + 9.0 = 20.1$$

$$\text{ხოლო კუმულატიური GPA} = 20.1 / 6 = 3.33$$

ხარისხის დამადასტურებელი დიპლომის გაცემა

ა) საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამების კურსდამთავრებულთა დიპლომის კატეგორიის განსაზღვრისათვის მთლიანი სასწავლო პროგრამის დასრულების შემდეგ გაიანგარიშება კუმულატიური GPA, რის მიხედვითაც ქუ კურსდამთავრებულებს აძლევს შემდეგი ხარისხის დიპლომებს:

- **GPA 3.7 და მეტი** – წარჩინების დიპლომი: კომპენტენციის მაღალი დონით და ცოდნის შემოქმედებითად გამოყენების უნარით.
- ყველა საგანში დადებითი შეფასება და **GPA 3.7-ზე ნაკლები**- ჩვეულებრივი დიპლომი
- დიპლომის კატეგორიის შეცვლის მიზნით სტუდენტმა შეიძლება ისარგებლოს საგნის გადაბარების უფლებით, მაგრამ არაუმეტეს სამი საგნისა. ასეთ შემთხვევაში ის იხდის საგნის იმ ღირებულებას, რაც არის დადგენილი საგნის ხელმოწერა ადების პერიოდისათვის.

მატერიალურ-ტექნიკური რესურსები

უნივერსიტეტს გააჩნია საკმარისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა საგანმანათლებლო პროგრამის განსახორციელებლად: აუცილებელი სასწავლო აუდიტორიები, ბიბლიოთეკა, აკადემიური პერსონალის სამუშაო სივრცე, საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები. შენობა-ნაგებობები აღჭურვილია პროგრამის შესაბამისი ინვენტარით,

ადამიანური რესურსები

- ეკა ბაბუნაშვილი - ასოცირებული პროფესორი, აფილირებული
- პაატა კლდიაშვილი - ასოცირებული პროფესორი, აფილირებული
- ვაჟა გურაბანიძე - ასოცირებული პროფესორი, აფილირებული
- გურამ უფლისაშვილი - ასოცირებული პროფესორი, აფილირებული
- აზა იფშირაძე - ასოცირებული პროფესორი, აფილირებული
- რობერტ კამლაძე - ასისტენტ პროფესორი, აფილირებული
- ოთარ შენგელია - ასისტენტ პროფესორი, აფილირებული
- ელგუჯა დეისაძე - ასისტენტ პროფესორი, აფილირებული
- როლანდ ბრეგვაძე - ასისტენტ პროფესორი, აფილირებული
- მავლინა ყიფიანი - ასისტენტ პროფესორი, აფილირებული
- თეონა გრიგოლაშვილი - ასისტენტ პროფესორი
- ნიკო ჩიხლაძე - პროფესორი,
- თეა კორძაძე - ასოცირებული პროფესორი,
- დავით შავიანიძე - ასოცირებული პროფესორი,
- ხათუნა შალამბერიძე - ასოცირებული პროფესორი,
- ნაირა ვირსალაძე - ასოცირებული პროფესორი,
- გოდერძი შანიძე - ასოცირებული პროფესორი,
- თეა ვალიშვილი - ასოცირებული პროფესორი,
- ნანა ლუხუტაშვილი - ასისტენტ პროფესორი

- გურანდა გობიანი - მოწვეული
- ეკატერინე ვაწაძე - მასწავლებელი
- თინათინ მეფარიშვილი - მოწვეული
- ეკა გვეტაძე - მოწვეული
- ნათელა ვაშაკიძე - მოწვეული პროფესორი
- სოფიო ყუბანეიშვილი - მოწვეული
- ანი კალანდია - მოწვეული
- დავით ხაჭაპურიძე - მოწვეული
- ბიძინა მოძუაშვილი - მოწვეული
- ირაკლი ავალიანი - მოწვეული
- გაგა ჩიხლაძე - მოწვეული
- გია ჭუმბურიძე - მოწვეული
- დავით იობიძე - მოწვეული
- მარინა კირკიტაძე - მოწვეული
- დარეჯან სპადარიდი - მოწვეული
- გოდერძი თევდორაძე - მოწვეული
- დარეჯან ჩხიროძე - მოწვეული პროფესორი
- დავით შამაგვი - მოწვეული პროფესორი
- ციცილო დავითულიანი - მოწვეული პროფესორი